

GÖRGÜ KURALLARI

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Cumartesi, 27 Nisan 2024 04:16 -

Görgü kuralları; toplumların inanç, eğitim, ekonomik güç, teknolojik seviye, örf ve âdetlerine göre farklılıklar gösterir. Dünyadaki toplumların görgü kuralları, değişik olabildiği gibi, zamanın geçmesi ve teknolojik ilerlemeler de bazı görgü kurallarını kaldırıp, yerlerine yenilerinin konulmasına sebep olur.

Görgüden maksat; bir toplumdaki insanların birbiriyle münasebetlerinde olgun, medenî davranışlar içinde bulunarak, fert ve toplumun huzurunu, rahatını temin eder. Ayrıca bunlar, çok sık karşılaşılan günlük işlerde bir nizam ve intizamın hâkim olmasını sağlar. Böylece toplum, belli bir rahatlığa kavuşur.

Türkler, Müslüman olmadan önceki hayatlarında görgüye çok önem vermişlerdir. Obalardan meydana gelen göçebe Türk boyları, beşeri münasebetlerini organize eden seviyeli ve ciddi görgü kuralları geliştirmişlerdir. Diğer bir adı töre olan bu davranışlar, örf ve âdetler olarak toplumda uyulan kurallardır. Uymayanlar çeşitli cezalara çarptırılırdı. Müslüman olduktan sonra, eski inanışlarının yanı sıra, görgülerinden dinimize uygun olmayan tarafları da bırakarak uygun olan davranış şekilleri almışlar, uygun olanlarını ise dinin verdiği aşk ve şevkle iyice pekiştirmişlerdir. Bu bakımdan milletimiz arasında yakın zamana kadar bu kurallar, âdeta yazılı olmayan birer kanun hüviyetini muhafaza etmiştir. Böylece seviyeli, huzurlu ve sistemli bir toplum hayatı yaşanmıştır. Bugün milletimizin çocuklarına büyük bir ihtimamla öğrettiği görgü kurallarının çoğu, asırlar öncesinden gelmektedir. Bunlar kısaca şöyledir:

Türk âilesinde evin reisi babadır. Âile fertleri babanın verdiği kararlara uyar ve onun arzu ve isteklerini yerine getirir. Anne, âilenin en saygıya lâyık varlığıdır. Evin iç düzeni ondan sorulur. Çocuklar, her zaman şefkat ile bakılır, iyi yetiştirmeleri için itina edilir. Dede ve ninelerin de beraber olduğu âilelerde, onların söz hakkı ve kararları daha önce gelir. Görgünün esasını büyüklere saygı ve itâat, küçüklere şefkat ve merhamet teşkil eder. Bu bakımdan her görgü kuralı bu temele göre şekillenmiştir.

Evde küçükler büyüklerin yanında daima edepli bulunur. Yanlarına izin alarak girer ve çıkarlar, kendilerine söyleneni dikkatle dinlerler. Büyüklerin sözüne izin almadan karışmazlar ve sözü lüzumsuz yere uzatmazlar. Kendilerine hitap edildiğinde, ♦Buyurun efendim♦ diye karşılık verirler.

Ana babanın yatak odalarına, kapiyi vurup izin almadan girmezler. Kardeşler, birbirine bağlı ve saygılıdır. Abi, abla şefkatle doludur, kendilerini küçükler karşısında mesul hissederler. Küçükler de büyük kardeşlerine hürmet gösterir, onların isteklerini yerine getirirler. Onların sözlerini dikkatle dinleyip peki efendim, baş üstüne diyerek cevap verirler. Birbirinin eşya ve oyuncaklarını izinsiz kullanmazlar. Kendilerinde olanlardan birbirine ikram ederler. Kimseyi rahatsız etmez, gürültü çıkarmazlar.

Misafirlige gitmeden önce ev sahibine haber verilir. Kararlaştırılan gün ve saatte gidilir. Evine girerken, kapının zilini çalarak veya seslenerek, izin istenir! İzin üç defa olur. İlkinde ses verilmezse, bir dakika kadar sonra, ikinci defa da ses çıkmazsa, üçüncü defa zile basmalı, yine ses yoksa, 4 rekat namaz kilacak kadar bekledikten sonra gitmelidir! Kapi aralanırsa, aradığını sormadan önce, kendini tanıtmalıdır. Evde ev sahibinin gösterdiği yere oturulur. Eşyâlar, tablolar, kütüphanedeki kitaplar izinsiz kullanılmaz. Ne ikram ederse, severek kabul edilir. Ev

GÖRGÜ KURALLARI

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Cumartesi, 27 Nisan 2024 04:16 -

sahibinin o günkü hâline göre, üzüntü veya sevincine ortak olunur. Onun hoşlandığı konulardan konuşulur. Çok fazla oturulmaz. Evin içinin döşeniş, eşyaların yeri ve durumu tenkit edilmez. Giderken izin istenir, teşekkür edilir, duâ etmesi istenir ve bize de buyurun denilir.